

OFFICIEEL GEDEELTE.

(Besluit van Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal, van den 30sten juni 1829 no. 18.)

IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Kommissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelezen eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, de dato 10 juli 1828 no. 1,269, daarbij, in gevolge de missive van Hem Kommissaris Generaal, de dato 19 december te voren no. 15, aanbiedende, eene aan de Regering door den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, bij missive de dato 11 april jl. no. 575, ingediende Concept Instructie voor de peperkultuur op Java, benevens een nota van aanmerkingen door den Raad van Indië, Chassé, medegedeeld, vergezeld van de bedenkingen van de Hoofdkommissie van Landbouw, bij missive de dato 21 mei no. 2.

Gezien de consideratien en het advies van den Resident van Passaroeang, de dato 25 juli ll. litt. A, en van den Oud Inspecteur Generaal der koffij kultuur Von Winckelmann, de dato 4 augustus ll.

Den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, nader gehoord (missive de dato 9 augustus ll. no. 1,223.)

Gezien de missive van de Hoofdkommissie van Landbouw, de dato 12 dezer litt. R.

Heeft goedgevonden en verstaan, te arresteren, zoo als geschiedt bij deze, de navolgende:

INSTRUCTIE voor de Peperkultuur op Java.

Art. 1. De huurders van 's Gouvernements koffijtuinen, zullen op plaatsen alwaar de koffijboom, door onderzending bewezen is niet te slagen, na verkregene toestemming van de plaatselijke autoriteit, de bevoegdheid hebben, om denzelven door peper-ranken te doen vervangen.

Art. 2. Op plaatsen alwaar geene tuinen bestaan, hetzij door de ongeschiktheid van grond of klimaat, zal met de bevolking minnelijke overeenkomsten getroffen worden, ten einde aldaar de peperkultuur in te voeren.

Art. 3. Ten einde oude onvruchtbare koffijtuinen tot den aanplant van peper te bereiden, zullen de nog aanwezige koffij-boomen, met wortel en al uitgeroeid, de grond op nieuw omgewerkt, en de dadap gelaten worden.

Art. 4. De gestorvene en uitgeroeide dadap-boomen zullen kunnen vervangen worden door kapok-boomen (pohon randoe) van ten minste twaalf voeten lengte.

Art. 5. In oude tuinen zullen de dadap-boomen door uitkapping en bijvoeging van nieuwe stokken, zoodanig geregeld worden, dat dezelve op een' afstand van 12 à 14 voeten van elkander zijn.

Art. 6. Op plaatsen, alwaar tot nog toe geene koffijtuinen bestaan hebben, of waar die kultuur door plaatselijke of bijzondere omstandigheden is te niet gegaan, zullen tot de peperkultuur bij voorkeur de beste gronden verkozen worden, en wel die, zoo nabij mogelijk grenzende aan de planten-aarde (virginal earth) dan wel hoog bruinen grond met zanddeelen vermengd, alsmede ligte roode klei met zand, zullende daarentegen zware klei, witte leers, sawa en rawa gronden zorgvuldig moeten vermeden worden.

Art. 7. De uitgestrektheid der te ontginnen gronden zal vooraf moeten worden bepaald en afgestoken, naar het getal der aanplanten boomen, de noodige ruimte voor de lanen en dwarswegen daaronder begrepen, ten einde aan de eene zijde allen nutteloozen arbeid te vermijden, en aan den anderen kant geene teleurstelling te ondergaan.

Art. 8. Eindelijk zal men in de keuze der gronden bedacht moeten zijn op de mindere of meerdere moeijelichheid van het transport der produkten.

Art. 9. De gronden zullen vroegtijdig genoeg moeten ontgind worden, om het geboomte, de alang alang of glaga, n. omgekapt of uitgeroeid te zijn, te kunnen laten droog worden en daarna verbranden.

art. 10. De wortels der boomen moeten worden uitgegraven en verbrand, en de grond moet bij herhaling worden bewerkt, tot dat het onkruid met wortel en al is uitgeroeid, en de aarde genoegzaam verbruizel is, de wijze als naarstige landlieden gewoon zijn hunne gavgavelden te bestellen, en welke het voordeel oplevert, dat de peper-plantjes niet alleen beter groeien, maar ook dat aan den planter, in het vervolg, veel arbeid wordt bespaard. Op afhellende zoo wel als in boschlanden nogtans, moet men de gronden niet meer dan hoogst noodig ompspitten of patjollen, vernits daardoor veroorzaakt zoude worden, dat de beste vruchtbare aarde door de regens werd weggespoeld.

art. 11. De gronden behoorlijk bereid zijnde, zullen daarin lanen of wegen ter breedte van twee roeden worden aangelegd, namelijk een over de geheele lengte van den tuin van twee roeden doorsneden van anderen, of eene behoorlijke verwijdering van elkander van een en een halve roede.

art. 12. De voor de peper-tuinen bestemde grond zal vervolgens worden voorzien van een heining of levende paggers, waartoe gebezigd kunnen worden de levende takken van eenige soorten van dadap, randoe, kapok-boom, kajoe jaran, kadongdong-boom, aniellem, ganda roessa en babassaran (witte moerbezie boom).

Deze takken moeten behoorlijk geplant en met bamboes ingeknepen en gebonden worden, dan ook kan men zich tot het omheinen der tuinen bedienen van den djarak tjina, mits tusschen dezelve op afstanden van 10 voeten, de dadap of randoe boom plantende, ten einde stevigheid aan de paggers te geven.

De heining of pagger moet op eenen gelijken afstand (8 voeten) van de peper-boomen geplant worden, als de boomen onderling van elkanderen staan en 4 voeten hoog zijn.

art. 13. De randoe-boomen tegen welke de peper opgroeien moet, zullen in het midden van de maand november moeten geplant worden, en de jonge peper ranken met medio december, ten einde beide nog genoeg van den regentijd kunnen hebben.

art. 14. Even als zulks bij de instructie voor de koffijkultuur is bepaald, zullen ook de peper-tuinen na der afloop van den aanplant, van heiningen, poorten en kleine greppels voorzien worden, om het indringen van hoorn of ander schadelijk vee te beletten, en ook aan den ingang eene paal geplaatst worden, met het nummer, den naam des tuins, de dessa waartoe dezelve behoort en het aantal boomen.

art. 15. De randoe (kapok-boomen) kunnen op schrale gronden op zes voet, op middelbare gronden op acht voet, en op zeer vette gronden op negen à tien voeten van elkander geplant worden, en de lengte hebben van ten minste zes voet.

art. 16. Tot den aanplant zullen genomen worden, de tweejarige ranken van oude peper-planten, welke eene vinger dikte of iets minder hebben, en welke gaaf en ongekwetst zijn.

Geene genoegzame voorraad derzelve kunnen verkregen worden, zullen er in tijds kweekerijen aangelegd worden in de nabijheid der gronden tot peper-tuinen bestemd.

Tot deze kweekerijen moeten goede vruchtbare gronden verkozen worden, en derzelver voorbereiding geschieden als voor moes-tuinen gebruikelijk is; vervolgens moeten in kleine groeven de grootste volrijpe peperkorrels, 2 à 3 duim van elkander, nevens ligte boomtakken, gelegd worden, even als zulks met erwten en hoopen gebruikelijk is.

Tien maanden na deze poting kunnen dezelve op eenen afstand van drie à vier duimen van de dadap of kapok boomen overgeplant worden, na vooraf de wortels derzelve eenigzins ingekort te hebben.

Het is echter noodig hierbij optemerken dat het verkiesselijker is, om jonge takken van oude peperranken te bezigen, vernits deze reeds het vierde jaar, en de ranken uit zaad geteeld daarentegen eerst in het zesde of zevende jaar vrucht dragen.

art. 17. Jonge peperranken plantende, zal zulks in volgender voege moeten geschieden:

Een zeker getal ranken, ter lengte van 2 à 5 voet ge-

sneden hebbende, graaft men een gat aan den voet der randoe of dadap boomen, van vier voeten omtrek en een voet diepte; na deze gaten gedurende eenen geheel den dag aan den invloed der lucht te hebben blootgesteld, moeten des avonds de jonge ranken, in eene half horizontale rigting, ter diepte van 4 á 6 duimen, daarin gelegd worden, en na dezelve vervolgens met eene laag van 3 á 4 duim aarde vast overdekt en aangestampt te hebben, hint men met zachte banden van *gemoetie* of de *bast van ware of andere boomen*, de peperranken tegen de randoe of dadap-boomen aan, zorgdragende, dat die banden niet zoo sterk aangehaald worden, dat zij de bast der peperrank kwetsen kunnen.

Jonge peper-loten, uit zaad verkregen, plantende, moeten dezelve eerst getopt en de wortels gepunt worden, waarna men daarmede handelt als boven omschreven is.

Gedurende de eerste week moeten de ranken tegen de hitte der zon beschut worden, hetwelk niet beter kan geschieden dan door dezelve met de bast van pisang-boomen te dekken, ook moeten de planten aan den zuidkant der schutboomen worden aangelegd.

art. 18. Jonge peperplanten, vereischen in den beginnen, dat de grond vochtig worde gehouden, hetwelk even als bij de sirie, het uitloopen der wortels bevordert, ook is zulks soms in de drooge mousson noodzakelijk, vooral wanneer de randoe-boomen bij sterke hitte ontbladerd zijn, om welke reden men verpijgt zal zijn, om op zoodanige plaatsen, in welker nabijheid geene rivieren of kanalen bestaan, hier en daar putten te graven, om de planten des avonds te bevochtigen.

In de bovenlanden is zulks echter minder noodzakelijk, alzo de naregens in die streken langer aanhouden, en het luchtgestel koeler en ook vochtiger is.

art. 19. Na volbragten aanplant, zal het den daaraan deelhebbende desso-volkeren vergund worden, den tuin gedurende het eerste jaar met ligte producten te beplanten, als, jagon, talas, tabak en indigo; echter zorgende, de peper-planten niet te nabij te komen, noch daarin klimmende gewassen te planten.

art. 20. Om de drie maanden moet bij elken randoe-boom de onderste takken worden weggenomen, ten einde het opschieten derzelve te bevorderen, terwijl maandelijks de peper-ranken met zorg tegen de boomen moeten opgeleid en met sterke, doch geenzins snijdende banden, aan dezelve vastgemaakt worden.

art. 21. Behoudens het gestadig weggakken der onderste takken, kan men den randoe-boom deszelfs vrijen groei tot op de hoogte van 25 voeten laten.

art. 22. De groei der peper-rank daarentegen, moet op 14 voeten beperkt worden, alzo het door ondervinding bewezen is, dat dezelve eenmaal te hoog opgeschoten zijnde, weinig of geene vruchten draagt.

art. 23. Wanneer het echter mogt komen te gebeuren, dat ranken eene buitengewone hoogte hebben bereikt, daar door een verwaarloost aanzien hebben verkregen, en dierhalve geene vruchten meer dragen, zullen dezelve dadelijk tot 10 voeten moeten ingekort en eene nieuwe jonge rank daarnen geplant worden.

art. 24. Er zal steeds zorgvuldig moeten gewaakt worden, dat zich aan den voet der randoe (kapokboomen) geene roode of witte mieren nesten verzamelen, als aller schadelijkst voor de peper zijnde.

Ook zal men bij het schoonmaken der tuinen, zorgvuldig moeten toezien dat zich geene vreemde klimmende planten met de peper-rank vereenigen en daarmede opschieten, maar zullen dezelve daarentegen afgestoken en met wortels uitgetrokken moeten worden.

art. 25. Men zal steeds zorg dragen een genoegzaam aantal op zichzelf staande bamboese-ladders in de tuinen te hebben, ten einde de boomen zoo bij het besnoeijen als plukken onder bereik te hebben.

art. 26. Het onderhoud der peper-tuinen zal op denzelfden voet en voorwaarde geschieden als voor de koffij kultuur is bepaald.

art. 27. De vruchten zullen niet vermogen geplukt te worden, alvorens dezelve hoogrood van kleur zijn; het plukken van groene en geele bezen mitsdien ten strengste verboden wordende.

art. 28. Zoodra de vruchten tot genoegzame rijpheid gekomen zijn, zullen de tuinen van gras en onkruid moeten gezuiverd wezen, ten einde geene der afvallende bezen verloren gaan.

art. 29. De geplukte bezen, zullen successively gedroogd worden, op daartoe opzettelijk vervaardigde *wanzen*, bekend onder den naam van *tetampa*, op welke de peper gedurende vier weken aan de zonne hitte moet worden blootgesteld.

art. 30. Men zal zorg dragen dat geene te groote hoe-

veelheid opeengestapeld worde; om kneuzing en broeiing voortekomen.

art. 31. Genoegzaam gedroogd zijnde, wordt de peper door het wannen van hare onzuivere deelen en stof ontdaan, en genoegzaam gezuiverd zijnde, andermaal gedurende acht dagen aan de zon blootgesteld.

art. 32. De zoogenaamde staartpeper (*rienoe*) vereischt zoo wel in kultuur, als bewerking bij het droogen, de zelfde behandeling als de gewone peper.

art. 33. Ten einde witte peper te verkrijgen, wordt de gewone *zwarte* na de eerste drooging, gedurende eenige uren in een tamelijk sterk kalkwater geweekt, waarna de zelfde met zuiver water begooten, gedroogd, vervolgens gestampt, en door het wannen van de zwarte huid ontdaan wordt.

Afschrift dezes zal worden verleend aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie; zullende de inhoud in het staatsblad, alsmede in de Javasche Courant worden geinsereerd.

BUITENZORG, den 30sten juni 1829.

LD. Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

EXTRACT uit het Register der Handelingen en Resolutien van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Batavia, den 3den juli 1829. (No. 11.)

Krachtens de autorisatie door den Minister van Staat, Kommissaris Generaal, verleend bij appostillaire dispositie van den 25sten juni 11. no. 22.

Is goedgevonden en verstaan, te verklaren, gelijk geschiedt bij deze, dat *Weltevrede* voortaan niet meer *Kampement* genaamd, maar als eene gewone garnizoensplaats beschouwd moet worden, en als zoodanig, voor zoo veel de burgerlijke politie aangaat, zal staan onder het onmiddellijk beheer en toezigt van den Hoofd-baljuw van Batavia; zullende voorts het *Reglement op de goede orde, de zindelijkheid en politie voor het Kampement van Weltevrede*, in 1817 gearresteerd, in werking blijven, voor zoo verre de daarbij gemaakte bepalingen door de tegenwoordige niet van zelve komen te vervallen.

Extract, enz.

Accordeert met voorschreven Register.

De waarn. Algemeene Secretaris,
J. DU PUIJ.

Door Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal, zijn de volgende dispositionen genomen:

CIVIEL DEPARTEMENT.

BENOEMD.

Tot resident van Bezoekie en Barjoewangie, *J. G. de Bruijn Prince*, thans assistent-resident van Krawang, met rang van resident.

Tot assistent-resident van Krawang, *G. de Seriere*, thans secretaris der hoofd-commissie van landbouw en geschiedschrijver van Nederlandsch Indie, welke beide honorifieke betrekkingen hij tevens zal blijven waarnemen; zullende de heer *Seriere*, als assistent-resident van Krawang, mede zijn belast met de opperdirectie en het oppertoezicht over het etablissement van landbouw aldaar.

HONORABEL ONTSLAGEN:

De kommissie bij den hoofd-ingenieur van den waterstaat en der civiele gebouwen, *C. O. Verkonteren*, en zulks ten gevolge der nieuwe organisatie van gemeld departement.

BATAVISCHE SCHUTTERIJ.

BENOEMD:

Tot 2den luitenant, de serjant-majoor *J. van Dasten*.

MILITAIR DEPARTEMENT.

BEVORDERD:

Bij de 2de afdeling van het bureau van den algemeenen staf. Tot 2den luitenant adjoint, de 2de luitenant bij het 5de bataillon artillerie *F. Seelig*.

Bij het materieel der artillerie in de 1ste groote militaire afdeling.

Tot waarnemenden magazijnmeester, de 1ste luitenant adjutant bij het 5de bataillon artillerie *E. F. L. Diet*.

Tot 1sten luitenant adjunt bij den onder-directeur der artillerie, de 2de luitenant bij het 5de bataillon artillerie *A. Stieltjes*.

Bij het materieel der artillerie in de Molukkos.

Tot 2den luitenant adjunct, den 2de luitenant bij het 5de bataillon artillerie *F. F. Klein Schmidt*.

Bij het 5de bataillon artillerie.

Tot luitenant-kolonel, de majoor, onder directeur van het materieel in de 1ste groote militaire afdeling, *J. L. van der Smissen*.

Tot majoor, de kapitein bij dat bataillon, *J. B. Heijligers*.

Tot kapitein, de 1ste luitenant magazijnmeester, *A. Donleben*.
Tot 1sten luitenant adjudant, de 1ste luitenant bij het 6de bataillon, *A. F. Driesse*.

Tot 1sten luitenant, de 2de luitenant bij het 5de bataillon, *J. G. O. S. von Schmidt Auf Altenstadt*.

Bij het korps invallden.

Tot kapitein, de 1ste luitenant adjunct bij den onder directeur in de 1ste groote militaire afdeeling, *O. C. Blomhert*.

BENOEMD:

Bij het 5de bataillon artillerie.

Tot 2de luitenant, de adjudant onderofficier bij het 6de bataillon artillerie, *H. Nootman*, en de serjant bij het bataillon, *E. B. Carius*.

Bij het 6de bataillon artillerie.

Tot 2den luitenant, de serjant-majoor bij dat bataillon, *H. W. J. van der Moore*.

OVERGEPLAATST.

Bij het 5de bataillon artillerie.

Als kapitein, de kapitein adjudant, *A. F. Kilian*.

Bij het 6de bataillon artillerie.

Als 1ste luitenant, de 1ste luitenant adjunct bij het materieel in de Moluccos, *P. L. Forster*.

Op non-activiteit gesteld.

De kapitein bij het 5de bataillon artillerie, *D. L. Strijb*.

Rapport van Zijne Excellentie den Luitenant Gouverneur Generaal, aan Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal.

MAGELANG, den 30sten juni 1829.

Bij mijn jongst rapport aan Uwe Excellentie van den 27sten dezer, maakte ik reeds melding van eene poging die ondernomen werd, om den vijand op den grooten rawa in Bagelleen (een binnenwater van eene aanzienlijke uitgestrektheid) zoo veel mogelijk het heen- en weder trekken over denzelven moeijelijk te maken. Sedert meldt mij de kolonel *Cleerens*, dat door den onvermoeiden ijver van een der inlandsche hoofden uit die streken, en het in bezitnemen derzelve door zijne onderhebbende troepen, hij zich van elf vrij groote praauwen had meester gemaakt, en dat op dezelve 50 man infanterie, benevens de luitenant *Jillij de Montela*, van der *Vlist*, *Hutschler* en *Seriman* ingescheept hebbende, hij zich daarmede in den namiddag van den 26sten, van de d'ssa *Gedongong* naar de redoute *Wawar* begeven had, met het oogmerk, om die redoute, welke vroeger niet dan met veel moeite uit *Paësan* en onder bedekking van eene geheele kolonne van het noodige konde worden voorzien, thans langs deze wijze daarvan in het bezit te stellen. In twee uren tijds was de overwal bereikt, en hoezeer nu nog gedurende drie à vier palen eene rivier moest worden opgewerkt, alvorens *Wawar* te bereiken, liep niettemin alles geregeld en zonder enige vijandelijke ontmoeting af, en werden de goederen, voor die redoute bestemd, onder geleide van een der daar aanwezige verdienstelijke hoofden van *Bagelleen*, overgebracht, en kort daarna de terugreis weder aangenomen. Deze liep echter niet zoo gunstig af, alzoó regen en harde winden daartoe zeven uren hadden noodig gemaakt en het detachement, dat om middernacht was ingescheept, nu eerst te 7 ure des morgens te *Gedongong* weder landde. Daar het mij in overeenstemming met het gevoelen van den kolonel *Cleerens* niet onbelangrijk voorkomt, om, gelijk ik reeds gezegd heb, zoo mogelijk door eenige ligte en gewapende vaartuigen ons het bezit van bovengemeld meer, zoo veel mogelijk te verzekeren, zoo heb ik den haven- en equipagiemeester van *Samarang* herwaarts doen komen, om zich vervolgens plaatselijk met den kolonel *Cleerens* dienaangaande te verstaan.

De kolonel *Cleerens* spreekt met zeer veel lof van den luitenant van *Herff*, die in de redoute *Wawar* het bevel voert, hij doet mij hem kennen als een officier, die niet alleen bij de bezetting, aan welke het wel eens, door moeijelijken toevoer, aan een en ander ontbroken heeft, den besten geest steeds weet te onderhouden, maar ook als iemand die zich beijvert, om met de Inlanders goed omtegaan, en tengevolge van dien een aanzienlijken barisan uit die streken steeds actief heeft, en daarmede goede diensten bewijst. Ik heb de eer Uwe Excellentie dezen officier aan te bevelen.

Voorts rapporteert mij de kolonel voornoemd, dat de bevolking van *Lengis*, *Seroewho* en omstreken, geheel tot rust is, en de kapitein *Gennet*, kommandant der mobiele kolonne no. 7, met het beste gevolg almede werkzaam is, om den vijand, die uit *Kroyo* nu en dan de omstreken van *Kaliwatoe* komt verontrusten, van daar insgelijks te verdrijven.

Ik heb voorloopig rapport ontvangen, dat den 26sten H. de muitelingen te *Kotjoeboeng*, niet ver van het zuidstrand, tusschen de *Progo* en *Bog wonto*, door de vereenigde troepen van *Sentolo*, *Pente* en *Wadas*, zijn aangevallen en geheel verstrooid geworden, waarbij de

vijand veel volk en een groot aantal wapen- stukken benevens twee vaandels verloren heeft. Ik zie omtrent dit belangrijk gevecht de officieele rapporten te gemoet; inmiddels mogt ik niet nalaten, met een paar woorden hiervan reeds voorloopig melding te maken.

De kolonel *Cochius* rapporteert mij, dat om de zuid van *Djocjokarta* zich weinig muitelingen meer ophouden, en zich weder 2 kleine hoofden met 25 man onderworpen en verzocht hadden, om als rustige ingezetenen naar derzelve d'ssa's te mogen terugkeeren, en hoegenaamd niet ten laste van het Gouvernement te komen.

De Luitenant Gouverneur Generaal,
DE KOCK.

BATAVIA, den 10den juli 1829.

Den 8sten dezer werd alhier de treurige tijding ontvangen, dat de Generaal Majoor *BISSCHOFF*, in den avond van den vorigen dag te *Tjanjor* overleden is. Onaangezien den zwakken staat zijner gezondheid, had de Generaal, beziel met het verlangen om aan het doel zijner zending te beantwoorden, in de laatste dagen van *jung*, *Batavia* verlaten, met het oogmerk om zich langzamerhand naar het leger te begeven. Na eenige dagen bij Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal te *Buitenzorg* en te *Tjepannas* te hebben vertoefd, vervolgde Z. H. Ed. Gestr. zijne reize naar *Tjanjor*, alwaar dezelve zijnen intrek nam bij den Heer Assistent Resident *Fischer*. Deszelfs toestand verergerde aldaar van oogenblik tot oogenblik, zoo dat Z. H. Ed. Gestr. den 7den, tot diep leedwezen van zijne betrekkingen niet alleen, maar van allen die zijne verdiensten en deugden kenden, bezweek. Diep betreurd door alle weldenkenden, verliest de staat in hem een nuttig lid, de kolonie een waardig krijgsman, en het leger een bevelhebber die door zijne verdiensten, de achting en liefde van alle militairen verworven had.

Wij hopen in de gelegenheid te zullen worden gesteld, om eenige omstandigheden uit den militairen loopbaan, van den Generaal, aan onze lezers te kunnen mededeelen.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

EUROPESCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

ROTTERDAM, den 2den februari jl.

Het engelsch brievenmaat van den 28sten januari is den 30sten over scheveningen aangekomen en dat van hier van den 31sten is dien dag des middags te twaalf ure, aldaar aan de pakketboot in zee gebracht, die ook dadelijk onder zeil is gegaan.

Laatstleden vrijdag middag was te scheveningen, in goeden staat, voor den wal het kofschip *de Vriendschap*, kapitein *Jurijn Sluik*, van *Bordeaux* naar *Amsterdam*, met eene lading wijn.

Tot een blijk van de scherpe koude, welke onlangs overheerscht heeft, mag dienen, dat men in het eiland *Schonwen* onderscheiden wilde ganzen, die door de felle vorst verkleumd waren, op het open veld, zonder de minste moeite, met de hand gevangen heeft.

(Rotterd. courant van 3 feb. jl. no. 15.)

ENGELAND.

LONDEN, den 20sten februari jl.

Met de amerikaansche couranten van den 26sten januari heeft men tijding, dat er in *Mexico* eene omwenteling plaats heeft gehad, die met veel bloedvergieting en plundering gepaard is gegaan. De generaal *Guerrero*, gewezen minister van oorlog, heeft zich aan het hoofd van het bewind genoot, na den wettig verkozen president *Pedrazza* verjaagd te hebben. Des nachts van den 30sten november hadden de partijgangers van *Guerrero* de militie van de stad *Mexico* op de been gebracht, die zich van haar geschut meester maakte en zich zoodanig versterkte, dat zij zich niet alleen twee dagen tegen de aanvallen der troepen van den president verdedigden, maar den derden dag deze aangrepen en uit de stad dreven. Daarna was het aan een plunderen en moorden gegaan, vooral in de huizen der oude Spanjaarden, en ook de amerikaansche en fransche inwoners hadden veel geleden, doch de engelsche had men ontzien. Men begroot het getal der gesneuvelden en vermoorden op acht honderd en het verlies door het plunderen op ettelijke millioenen dollars. De oud president *Vittoria* had zich voor *Guerrero* verklaard, die de rust in de stad hersteld had, terwijl *Pedrazza* met zijn aanhang de vlucht hand genomen.

Te *George Town*, in *Demerary*, is den 29sten december een schrikkelijke brand ontstaan in eene tapperij aan het eind van de waterstraat, die zoo spoedig de overhand genomen heeft, dat daardoor bijna de helft der stad en pakhuizen in de asch gelegd zijn. De schade wordt op tusschen de twee en drie honderd duizend ponden sterling geschat. Het gedeelte der stad aan de rivier, de Hoogstraat, *Vlissingen*, de *Sluis* en het kanaal aan *Stabroek* grenzende, is geheel vernield. Het hof, de koloniale secretarie en het huis van den koninklijken ontvanger zijn afgebrand.

PARYS, den 3den februari jl.

Drie engelsche schepen, de *Lyra*, *Minerva* en *Susann*, en het russisch schip *Christina*, zijn den 29sten januarij te Brest ten ankers gekomen, aan boord hebbende den generaal *Saldanha* en de portugesche uitgewekenen, die dezer dagen van Plymouth uitgezeild zijn. Zij hebben beproefd op Terceira te landen en hebben voor Praya het anker geworpen, maar zijn in hun voornemen verhinderd geworden door twee engelsche fregatten, die daar gestationneerd waren, en door de engelsche brikken, onder vier konvooi zij zeilden, die zelfs op hen hebben geschoten, waardoor een man, zoo men zegt de eerste raide de camp van den generaal *Saldanha*, gedood en een ander gekwetst is. De twee gemelde fregatten hebben die vier schepen tot aan Kaap Finistère begeleid en van daar zijn zij naar Brest gekomen, waar zij door gebrek aan levensmiddelen binnengelopen zijn.

Zondag zag men op het ministerie van marine eene buitengewone drukte heerschen, en hiertoe zou het ontvangen van bovenstaande tijding van Brest aanleiding hebben gegeven. Men is zeer verlangend te hooren, welke maatregelen het ministerie in deze buitengewone gebeurtenis nemen zal.

(Rotterd. courant van 7 feb. jl. no. 17.)

PARIS, den 20sten februari jl.

Een buitengewoon courier, door den heer de Chateaubriand, Zijner Majesteits ambassadeur te Rome, afgezonden, heeft hier de tijding aangebragt van het afsterven van den Paus, dat den toden dezer des ochtends te 9 ure heeft plaats gehad.

Paus *Leo XII* (*Annibal della Genga*) was te Genga, bij Spoletta, op den 2den augustus 1760 geboren, den 27sten september 1823 te Rome tot Paus verkozen en den 6den oktober daaraan volgende als zodanig gekroond.

De kardinaal *Prins de Croi*, groot-aalmoezenier en aartsbisschop van Rouaan, zal in de volgende week naar Rome vertrekken, werwaarts de overige fransche kardinaals zich mede zullen begeven, om bij het conclave ter verkiezing van een nieuwen Paus tegenwoordig te zijn.

Men gelooft echter, dat de kardinaal *de Lafare* de reis niet zal kunnen doen, uit hoofde van zijne zwakke gezondheid, en dat ook de kardinaal *de Clermont Tonnerre* door zijnen hoogen ouderdom belet zal worden naar Rome te gaan.

(Rotterd. courant van 24 feb. jl. no. 24.)

Vervolg van mijne bedenkingen bij gelegenheid der discussien in de tweede kamer der Staten-Generaal, over de geldleening van 15 millioen.

Wat nu de tweede zwaarigheid betreft, die sommige leden der Staten-Generaal in het midden brengen tegen de onderhavige beleening: *de ongenoegzaamheid* namelijk der mededeelingen door het Gouvernement gedaan omtrent de ware oorzaken van den steeds voortdurenden oorlog, het is mij onverklaarbaar hoe de zelve ooit is kunnen aangevoerd worden; en ware het niet dat de heer *Donker Curtius* stellig verklaart dat *nieuwsgierigheid de drijfveer van zijn verlangen niet is*, dan zou ik mogelijk wel op het denkbeeld zijn gekomen dat, onder het aandringen van sommigen op deze todere kwestien, eenige nieuwsgierigheid verborgen lag. De oorlog bestaat, bestaat sedert vier jaren en blijft voortduren, ten spijt der maatregelen, die men zoo hier als in het Moederland, tot deszelfs damping, heeft aangewend. De Koning, aan wien de handhaving onzes nationaal roems is toevertrouwd, verklaart voor het oog van zijn volk, dat in zijne wijsheid. Hoogstdezelve het noodig heeft geoordeeld van paal en perk te stellen aan een ramp, die aan een gedeelte van den bloei en welvaart, van zijn Rijk knaagt; verklaart dat Hij de middelen beraamd heeft, om met *klem en nadruk* zijn weldadig voornemen ten uitvoer te brengen, en daar Hoogstdezelve, krachtens de grondwet van den staat, bekleed is met de uitvoerende magt, en met het beheer der Indische bezittingen, zoo vraag ik, of dit alles, voor een volk dat geleerd heeft op zijnen Vorst zich volkomen te kunnen verlaten, niet genoegzaam was om hem dadelijk de middelen te moeten verschaffen, die hij betuigde noodig te hebben, om zijne heilzame inzichten te kunnen bereiken? De som die gevraagd werd, moest strekken om uitgaven te dekken waarvoor de noodzakelijkheid aan geene twijffel meer kon onderworpen zijn, daar het voorzeker toch geen betoog meer zal heboeven, dat oorlogen buitengewone onkosten, en daardoor buitengewone maatregelen vereischen.—Wat kan hier de meerdere of mindere kennis van de oorzaken des oorlogs afdoen? Zou door het verkrijgen of door het gemis dier kennis, de aard der bestaande, en door den Koning bevestigde behoeften, veranderd zijn geworden? . . . Dat men het mij ter goeder trouw verklare welk licht hebben de zoogenaamde inlichtingen van den heer *Warin*, die vermeende iets meer over den oorlog dan een ander te weten, welk licht hebben die over den staat der kwestie verspreid? Zij hebben niets anders dan den maatstaf gegeven der eenzijdige en onvolledige inzage die de spreker in de Indische zaken heeft? Door het wegschuiven der sluier, die, zoo als hij zegt, eenige dingen nog verborgen hield, heeft mijn bedenkers, Zed niet anders ontdekt dan eene volslagene onbillijkheid en een mangel aan de ware kennis der oorzaken van de voortdurende van eenen oorlog, die door allen die niet op de plaats zijn en met alle omstandigheden bekend zijn, verkeerd beoordeeld wordt. Welk nut heeft de ontwikkeling van den heer *Barthélémy* aangebragt? Is door den eenen of anderen de noodzakelijkheid versterkt of verzwakt, om Z. M. den Koning in staat te stellen, van zoo spoedig mogelijk zijne wijze beslissing, tot stand te brengen? Neen ik geloof ten volle, dat het de plaats niet was, om over zulk eene

teedere kwestie, die buitendien aan zoo vele onnoodige uitweidingen aanleiding kon geven, in de Staten-Generaal spreken. De oorlog bestaat, in zulk eenen staat van zaken, zij meer gelden, dan in vredetijd noodig, en ik geloof, dat de overtuiging van deze onbetwistbare waarheid, genoegzaam had moeten wezen, om zonder eenige nadere explicatie, al de vertegenwoordigers van Nederlands volk in eene beleening te toestemmen, die strekken moest, niet alleen om het Moederland gezag in deze oorden te handhaven, maar ook om aan het Vaderland het onvermijdelijk genot terugtegeven dier rijkdommen, waaruit door handel en scheepvaart, ten allen tijde de bloei en welvaart van het Moederland grootendeels ontsproten is.

(Het vervolg hierna).

SCHIEPSBERIGTEN.

STRAAT-SUNDA.

Doorgezeild.

Juli 8—Eng. bark *Tranas Charlotte*, J. Talbert, van Sinkapoer, naar Mauritius.

BATAVIA.

Aangekomen.

Juli 9—Zr. Ms. schoener *Zephyr*, luitenant ter zee der 1ste klasse J. W. Schuler, van Soerabaja den 2den juli, passagier: de heer C. J. van Kesteren, veld du Crocq.—schip *Jadul Karim*, Sech Awal Bin Salim Bahasoan, van Samrang den 2den dito.—brik *Teksing*, P. Potter, van Soerabaja den 27den juni.—Eng. schip *Lord Melville*, R. Brown, van New-South-Wales den 1sten dito.

Vertrokken.

Juli 9—brik *Alliance*, T. A. Laming, naar Riouw, met Zr. Ms. troepen, passagier: de heer J. Lazar.—Zweedsche brik *Union*, M. Gullbrandson, naar het eiland Onrust.

Schepen liggende ter reede.

De korvet *Anne Paulowna*, schoener *Zephyr*; schepen *Auguste*, *Hoop van Alblasserdam*, *Java*, *Nathalie*, *Helena*, *Apollo*, *Oemar Osman*, *Fattol Kahier*, *Sumanap*, *Hogoon*, *De Schelde*, *Tiksoen*, *Cornelis Houtman*, *Jadul Karim*; stoomboot *Van der Capellen*; brikken *Le Heros*, *Merrator*, *Merkus*, *Harriet*, *Benkoelen*, *Dorothea*, *Goanlie*, *Peenghoeft*, *Ingsoen*, *Tan Goansing*, *Teksing*, *bark Willem*, *Diederik*, *schouwers Kim Soen*, *hoat*, *Semangka*, *Dolpijn*, *schepen Edward en Eliza*, *Mary*, *Lord Melville*; brik *Harmon*; bark *Willem Hanington*—Amerika. schepen *Emell*, *Restitution*.—Chinesche jonken *Hokoon*, *Hongtjoen*, *Hiengkint*.

SAMARANG.

Aangekomen.

Juli 1—schip *The Fair Armenian*, C. Boijle, van Soerabaja den 25sten juni, passagiers: de heeren *Bestelmeyer*, *C. Johannes*, *Fraser*, *Munro* en vrouw, de heer *Winter* en frim.—Arab. schip *Jadul Karim*, Sech Awal Bin Salim Bahasoan, van Batavia den 17den dito.
Juli 2—schip *Madras*, Duncan, van Batavia en Tagal den 26sten juli, passagiers: de heeren *Smert*, *Oostajert* en familie.—Arab. brik *Joseph*, Said Hamat, van Sampit den 12den dito.—schip *Stad Rotterdam*, C. Poort, van Batavia den 21sten dito.

Vertrokken.

Juli 2—stoomboot *Van der Capellen*, F. W. E. Lange, naar Batavia, passagiers: kolonel *Timmerman* en familie, de heeren *Stricker* en *Fraser*, brik *Johanna*, *Gregorij*, naar Tagal, passagier: luitenant *Roos*, de heer *Barse Andreas*.—Arab. schip *Jadul Karim*, Sech Awal Bin Salim Bahasoan, naar Batavia.—schoener *Blora*, Berest, naar Soerabaja.

Juli 3—schip *Admiral Buiskes*, Duncan, naar Soerabaja, passagiers: de heer *Oostajert* en familie.—Zr. Ms. brik *Nautilus*, luitenant der 1ste klasse *De Gelder*, naar een kruistogt.

SOERABAJA.

Aangekomen.

Juli 1—brik *Dorothea*, A. Riggs, van Batavia den 14den juni, met Zr. Ms. troepen.
Juli 2—schoener *Tartar*, R. Rijmons, van Batavia den 15den juni.

Vertrokken.

Juli 1—brik *Lim Kimsoen*, Lim Hiang, naar Cheribon.
Juli 3—Zr. Ms. schoener *Zephyr*, luitenant der 1ste klasse J. W. Schuler, koerstellende om de west.
Juli 4—brik *Tjongsoen*, Tan Koetjong, naar Samarang.

Schepen liggende ter reede.

De korvetten *Atlante*, *Zwarte*, brik *Orestes*; schoener *Castor*; kanonneerboot No 9, *schip An*, *Fattelkair*, *Marquis of Hastings*, *Carolina* en *la ba Joedil Barie*, *Borroeng*, *Grace*, *de kon Go*, *oene*, *Apie*, *Margaretta*, *Engelina*, *Edonfie*, *Dorothea*, *Koning der Nederlanden*, *schouwers*, *Anne*, *Drake*, *Tartar*.—Eng. brik *Fairfield* of *Aberdeen*.—Fransche brik *Victoire Paulina*.—Chinesche wangkang *Hongsing*.

ADVERTENTIE.

PRIJS-COURANT, waarnaar, gedurende de drie eerstvolgende maanden, zullen geheven worden de INKOMENDE RECHTEN, op de hieronder gemelde WOLLEN- EN KATOENEN GOEDEREN, IN VREEMDE LANDEN BEWESTEN DE KAAP DE GOEDE HOOP VERVAARDIGD, en het zij met vreemde dan wel met Nederlandsche schepen aangebragt wordende, opgemaakt in voldoening aan de Resolutie der Indische Regering van den 14den februari 1824 no. 4, gepubliceerd in de Bataviasche Courant van den 21sten februari 1824 no. 8.

WOLLEN GOEDEREN.

Lakenen, extra super fijne	f 15: — per el.
Dito, super fijne	10: — „ „
Dito, fijne	7: 50 „ „
Dito, ordinaire	5: — „ „
Dito, gemeene	2: 50 „ „
Half laken of Ladies Cloth, 1ste soort	5: — „ „
Dito, dito, 2de „	3: — „ „
Pelisse laken, 1ste soort	4: — „ „
Dito, 2de „	3: — „ „
Dito, 3de „	2: — „ „
Laken Rasfen, roode	20: — „ „
Dito, andere kleuren	16: — „ „
Cazimieren, 1ste soort	4: — „ „
Dito, 2de „	3: — „ „
Grijnen of Polimieten	1: 50 „ „
Flanel	1: — „ „
Wollen dekens, 1ste soort	10: — „ „
Dito dito ordinaire	6: — „ „
Wagen pastement	70: — „ „

(Zie verder het byvoegsel.)

Bijvoegsel der Javasche Courant.

ZATURDAG, den 11den Julij 1829.

Waggedoek	— 45 „ yd.
Carpetten	2: 50 „ „
Bankkleedjes	10: — „ „
Tafelkleeden	4: — „ per yd.
Karfaai	22: — „ „
Bombazets	15 à 16 „ „
Printannières	2: — „ el.
KATOENEN GOEDEREN.	
Kambriks. 6-12 yards 1ste soort	f 10 à 12: per stuk.
„ „ „ 2de „	7 à 9: „ „
„ „ „ 1ste „	8 à 9: „ „
„ „ „ 2de „	5 à 6: „ „
Kwicos en zoogen. Loom Cloth. 2-24 yards	9 à 12: „ „
„ „ „ 1ste soort	12 à 15: „ „
„ „ „ 2de „	7 à 10: „ „
Made pollam. 2-24 yards 1ste soort	12 à 14: „ „
„ „ „ 2de „	8 à 10: „ „
Long Cloth. 2-36 à 42 „ 1ste „	22 à 26: „ „
„ „ „ 2de „	18 à 20: „ „
Long Cloth 2-36 à 42 yards 1ste soort	17 à 20: „ „
„ „ „ 2de „	14 à 16: „ „
Jaconet Mouslin 2-20 yards 1ste „	14 à 16: „ „
„ „ „ 2de „	8 à 10: „ „
Neteldoek. 2-10 yards 1ste „	6 à 10: „ „
„ „ „ 2de „	4 à 6: „ „
Gekleurd of zoogen. Tweeld Cloth. 2-24 yards	15: — „ „
Nagemaakte roode Madrasche doeken	5 a 8: „ doz.
Nagemaakte Palinkatfche dito.	5 a 8: „ „
Bandannos of Andrinopel roode dito.	5 a 8: „ „
Nagemaakte Mufulipatamfche dito.	5 a 8: „ „
Rancij doeken	5 a 8: „ „
Nagemaakte doeken gebatikt beide zijden.	8 a 12: „ „
Dito dito aan eene zijde gebatikt.	6 a 8: „ „
Sarongs, (gewevene.)	1:50a2:50 „ „
Dito (gedrukte.)	1:50a2: „ „
Dito (nagem. gebatikt aan eene zijde).	2: — „ „
Dito (nagem. gebatikt aan beide zijden).	3 a 4: „ „
Slindangs, (nagem. aan eene zijde) gebatikt voor volwasfenen.	1:50a2: „ „
Dito (nagem. gebatikt aan beide zijden).	2:50a4: „ „
Pactoles, nagemaakte	1:50a2:50: „ „
„ „ (meubel of andere van verschillende kleuren, gekleurde lilas daar onder begrepen).	4-24 yd. 14 a 18: „ „
Dito, dito	7-28 „ 14 a 18: „ „
Gedrukt katoen twee kleuren	4-24 „ 10 a 14: „ „
Dito, dito	4-28 „ 13 a 15: „ „
Dito, dito enkele dito	4-24 „ 10 a 14: „ „
Dito, dito	4-28 „ 12 a 14: „ „
„ „ (meubel) of andere verschillende kleuren, lilas daaronder begrepen.	5-28 „ 12 a 14: „ „
Dito, dito 2 kleuren	5-28 „ 10 a 11: „ „
Dito, dito enkele dito	5-28 „ 7 a 9: „ „
Gekleurde of geverwde kambriks. 2-12 yards	6 a 9: „ „
Geperwde made pollams 2-24 yards	10 a 12: „ „
Geperwde wit lijnw. of zoogen. Jeans. 2-4 yards	18 a 24: „ „
„ „ „ 2-4 yards	18 a 24: „ „
„ „ „ of moltons dekens.	10 a 26: „ „
„ „ en Vrouwe-koussen, 1ste soort.	12 a 15 per doz.
Dito „ „ 2de „	10: — „ „
„ „ -koussen.	5 a 6: „ „
„ „ mutsen.	10 a 12: „ „
„ „ schoenen.	6: — „ „
„ „ spanders.	6: — „ „
„ „ garen in dozen van 12 ballen.	— 75: „ „
Dito in pouden.	2 a 4: „ „
Nagemaakt japansch keizers linnen	4: — „ „
„ „ 1 yard en 6 lang	— 60 a 90 yd.
„ „ 1/2 „	— 40 „ „
„ „ 1/4 „	— 70 „ „
„ „ 1/8 „	— 40 „ „
„ „ 1/16 „	— 40 „ „
„ „ 1/32 „	— 25 „ „
„ „ 1/64 „	— 45 „ „
„ „ 1/128 „	— 66 „ „
„ „ 1/256 „	— 66 „ „
„ „ 1/512 „	— 1: — „ „
„ „ 1/1024 „	— 1: — „ „
„ „ 1/2048 „	— 60a90 „ „
„ „ 1/4096 „	— 95a125 „ „
„ „ 1/8192 „	2: — „ „
„ „ 1/16384 „	7 a 9: „ „
„ „ 1/32768 „	— 50: „ „
„ „ 1/65536 „	— 70 „ „
„ „ 1/131072 „	— 50 „ „
„ „ 1/262144 „	— 5: — „ „
„ „ 1/524288 „	— 5: — „ „
„ „ 1/1048576 „	— 5: — „ „
„ „ 1/2097152 „	— 5: — „ „
„ „ 1/4194304 „	— 5: — „ „
„ „ 1/8388608 „	— 5: — „ „
„ „ 1/16777216 „	— 5: — „ „
„ „ 1/33554432 „	— 5: — „ „
„ „ 1/67108864 „	— 5: — „ „
„ „ 1/134217728 „	— 5: — „ „
„ „ 1/268435456 „	— 5: — „ „
„ „ 1/536870912 „	— 5: — „ „
„ „ 1/1073741824 „	— 5: — „ „
„ „ 1/2147483648 „	— 5: — „ „
„ „ 1/4294967296 „	— 5: — „ „
„ „ 1/8589934592 „	— 5: — „ „
„ „ 1/17179869184 „	— 5: — „ „
„ „ 1/34359738368 „	— 5: — „ „
„ „ 1/68719476736 „	— 5: — „ „
„ „ 1/137438953472 „	— 5: — „ „
„ „ 1/274877906944 „	— 5: — „ „
„ „ 1/549755813888 „	— 5: — „ „
„ „ 1/1099511627776 „	— 5: — „ „
„ „ 1/2199023255552 „	— 5: — „ „
„ „ 1/4398046511104 „	— 5: — „ „
„ „ 1/8796093022208 „	— 5: — „ „
„ „ 1/17592186044416 „	— 5: — „ „
„ „ 1/35184372088832 „	— 5: — „ „
„ „ 1/70368744177664 „	— 5: — „ „
„ „ 1/140737488355328 „	— 5: — „ „
„ „ 1/281474976710656 „	— 5: — „ „
„ „ 1/562949953421312 „	— 5: — „ „
„ „ 1/1125899906842624 „	— 5: — „ „
„ „ 1/2251799813685248 „	— 5: — „ „
„ „ 1/4503599627370496 „	— 5: — „ „
„ „ 1/9007199254740992 „	— 5: — „ „
„ „ 1/18014398509481984 „	— 5: — „ „
„ „ 1/36028797018963968 „	— 5: — „ „
„ „ 1/72057594037927936 „	— 5: — „ „
„ „ 1/144115188075855872 „	— 5: — „ „
„ „ 1/288230376151711744 „	— 5: — „ „
„ „ 1/576460752303423488 „	— 5: — „ „
„ „ 1/1152921504606846976 „	— 5: — „ „
„ „ 1/2305843009213693952 „	— 5: — „ „
„ „ 1/4611686018427387904 „	— 5: — „ „
„ „ 1/9223372036854775808 „	— 5: — „ „
„ „ 1/18446744073709551616 „	— 5: — „ „
„ „ 1/36893488147419103232 „	— 5: — „ „
„ „ 1/73786976294838206464 „	— 5: — „ „
„ „ 1/147573952589676412928 „	— 5: — „ „
„ „ 1/295147905179352825856 „	— 5: — „ „
„ „ 1/590295810358705651712 „	— 5: — „ „
„ „ 1/1180591620717411303424 „	— 5: — „ „
„ „ 1/2361183241434822606848 „	— 5: — „ „
„ „ 1/4722366482869645213696 „	— 5: — „ „
„ „ 1/9444732965739290427392 „	— 5: — „ „
„ „ 1/18889465931478580854784 „	— 5: — „ „
„ „ 1/37778931862957161709568 „	— 5: — „ „
„ „ 1/75557863725914323419136 „	— 5: — „ „
„ „ 1/151115727451828646838272 „	— 5: — „ „
„ „ 1/302231454903657293676544 „	— 5: — „ „
„ „ 1/604462909807314587353088 „	— 5: — „ „
„ „ 1/1208925819614629174706176 „	— 5: — „ „
„ „ 1/2417851639229258349412352 „	— 5: — „ „
„ „ 1/4835703278458516698824704 „	— 5: — „ „
„ „ 1/9671406556917033397649408 „	— 5: — „ „
„ „ 1/19342813113834066795298816 „	— 5: — „ „
„ „ 1/38685626227668133590597632 „	— 5: — „ „
„ „ 1/77371252455336267181195264 „	— 5: — „ „
„ „ 1/154742504910672534362390528 „	— 5: — „ „
„ „ 1/309485009821345068724781056 „	— 5: — „ „
„ „ 1/618970019642690137449562112 „	— 5: — „ „
„ „ 1/1237940039285380274899124224 „	— 5: — „ „
„ „ 1/2475880078570760549798248448 „	— 5: — „ „
„ „ 1/4951760157141521099596496896 „	— 5: — „ „
„ „ 1/9903520314283042199192993792 „	— 5: — „ „
„ „ 1/19807040628566084398385987584 „	— 5: — „ „
„ „ 1/39614081257132168796771975168 „	— 5: — „ „
„ „ 1/79228162514264337593543950336 „	— 5: — „ „
„ „ 1/158456325028528675187087900672 „	— 5: — „ „
„ „ 1/316912650057057350374175801344 „	— 5: — „ „
„ „ 1/633825300114114700748351602688 „	— 5: — „ „
„ „ 1/1267650600228229401496703205376 „	— 5: — „ „
„ „ 1/2535301200456458802993406410752 „	— 5: — „ „
„ „ 1/5070602400912917605986812821504 „	— 5: — „ „
„ „ 1/10141204801825835211973625643008 „	— 5: — „ „
„ „ 1/20282409603651670423947251286016 „	— 5: — „ „
„ „ 1/40564819207303340847894502572032 „	— 5: — „ „
„ „ 1/81129638414606681695789005144064 „	— 5: — „ „
„ „ 1/162259276829213363391578010288128 „	— 5: — „ „
„ „ 1/324518553658426726783156020576256 „	— 5: — „ „
„ „ 1/649037107316853453566312041152512 „	— 5: — „ „
„ „ 1/1298074214633706907132624082305024 „	— 5: — „ „
„ „ 1/2596148429267413814265248164610048 „	— 5: — „ „
„ „ 1/5192296858534827628530496329220096 „	— 5: — „ „
„ „ 1/10384593717069655257060992658440192 „	— 5: — „ „
„ „ 1/20769187434139310514121985316880384 „	— 5: — „ „
„ „ 1/41538374868278621028243970633760768 „	— 5: — „ „
„ „ 1/83076749736557242056487941267521536 „	— 5: — „ „
„ „ 1/166153499473114484112975882535043072 „	— 5: — „ „
„ „ 1/332306998946228968225951765070086144 „	— 5: — „ „
„ „ 1/664613997892457936451903530140172288 „	— 5: — „ „
„ „ 1/1329227995784915872903807060280344576 „	— 5: — „ „
„ „ 1/2658455991569831745807614120560689152 „	— 5: — „ „
„ „ 1/5316911983139663491615228241121378304 „	— 5: — „ „
„ „ 1/10633823966279326983230456482242756608 „	— 5: — „ „
„ „ 1/21267647932558653966460912964485513216 „	— 5: — „ „
„ „ 1/42535295865117307932921825928971026432 „	— 5: — „ „
„ „ 1/85070591730234615865843651857942052864 „	— 5: — „ „
„ „ 1/170141183460469231731687303715884105728 „	— 5: — „ „
„ „ 1/340282366920938463463374607431768211456 „	— 5: — „ „
„ „ 1/680564733841876926926749214863536422912 „	— 5: — „ „
„ „ 1/1361129467683753853853498429727072845824 „	— 5: — „ „
„ „ 1/2722258935367507707706996859454145691536 „	— 5: — „ „
„ „ 1/5444517870735015415413993718908291383072 „	— 5: — „ „
„ „ 1/10889035741470030830827987437816582766144 „	— 5: — „ „
„ „ 1/21778071482940061661655974875633165532288 „	— 5: — „ „
„ „ 1/43556142965880123323311949751266331064576 „	— 5: — „ „
„ „ 1/87112285931760246646623899502532662129152 „	— 5: — „ „
„ „ 1/17422457186352049329324779900506524255824 „	— 5: — „ „
„ „ 1/34844914372704098658649559801013048511648 „	— 5: — „ „
„ „ 1/69689828745408197317299119602026097023296 „	— 5: — „ „
„ „ 1/139379657490816394634598232004052194046592 „	— 5: — „ „
„ „ 1/278759314981632789269196464008104388093184 „	— 5: — „ „
„ „ 1/557518629963265578538392928016208776186368 „	— 5: — „ „
„ „ 1/1115037259926531157076785856032417552372736 „	— 5: — „ „
„ „ 1/2230074519853062314153571712064835104745472 „	— 5: — „ „
„ „ 1/4460149039706124628307143424129670209490944 „	— 5: — „ „
„ „ 1/8920298079412249256614286848259340418981888 „	— 5: — „ „
„ „ 1/17840596158824498513228573696518680837963776 „	— 5: — „ „
„ „ 1/35681192317648997026457147393037361675927552 „	— 5: — „ „
„ „ 1/71362384635297994052914294786074723351855104 „	— 5: — „ „
„ „ 1/142724769270595988105828589572149446703710208 „	— 5: — „ „
„ „ 1/285449538541191976211657179144298893407420416 „	— 5: — „ „
„ „ 1/570899077082383952423314358288597786814840832 „	— 5: — „ „
„ „ 1/1141798154164767904846628716577195573629681664 „	— 5: — „ „
„ „ 1/2283596308329535809693257433154391147259363328 „	— 5: — „ „
„ „ 1/4567192616659071619386514866308782294598726656 „	— 5: — „ „
„ „ 1/9134385233318143238773029732617564589197453312 „	— 5: — „ „
„ „ 1/18268770466636286477546059465235129178389006624 „	— 5: — „ „
„ „ 1/36537540933272572955092118930470258356778013248 „	— 5: — „ „
„ „ 1/73075081866545145910184237860940516713556026496 „	— 5: — „ „
„ „ 1/146150163733090291820368475721881033427112052992 „	— 5: — „ „
„ „ 1/292300327466180583640736951443762066854224105984 „	— 5: — „ „
„ „ 1/584600654932361167281473902887524133708448211968 „	— 5: — „ „
„ „ 1/1169201309864722334562947805775048267416896423936 „	— 5: — „ „
„ „ 1/2338402619729444669125895611550096534833792847872 „	— 5: — „ „
„ „ 1/4676805239458889338251791223100193069667585695744 „	— 5: — „ „</

Zoo is het, dat ik ondergeteekende deurwaarder en gezworen exploitateur bij den raad voormeld, bij deze voor de tweede maal dagvaard alle en een iegelijk, die vermeenen eenig regt, actie of pretentie te hebben, op de hier boven genoemde gelden, om op donderdag die zijn zal den 20sten augustus 1829, des morgens ten klokke half acht ure, op het raadhuis alhier te compareren, dan wel een genagtigden te zenden ten einde aldaar het eerste default te purgeren, en voorts te zien, en hooren procederen volgens bepalingen der wet.

Aldus gedaan volgens de daartoe vereischte bepalingen ten plaatse waar zulks behoort.

Batavia, den 6den july 1829. L. J. JEEKEL.

V E N D U - D E P A R T E M E N T.

Op maandag den 13den july 1829.

In het lokaal der Beurs, voor rekening van diverse personen, van wagens, paarden, huismeubelen, juwelen, goud- en zilverwerken, en andere goederen meer.

Op dinsdag den 14den july 1829.

Voor het pak- of venduhuis van de weeskamer op de Voorrei, ten overstaan van eene commissie uit gemelde kamer, voor rekening van diverente boedels, van huismeubelen, klederagien, goud- en zilverwerken, enz.

Op woensdag den 15den july 1829.

In het lokaal der Beurs, van messen, lijnwaden, roode wijnen, gort, jenever in kruiken, glaswerk, kousen en sokken, eenige provisien en andere goederen meer.

Op donderdag den 16den july 1829.

Voor het huis van den heer Blankevoort, op Goenongsaharie, voor rekening van wijlen C. H. Veit, van bendie's, bendie- en wagen-paarden, huismeubelen, gemaakte kleederen, roode wijn en andere goederen meer.

Op vrijdag den 17den july 1829.

(te 10 ure.)

Voor 'slands kleding pakhuys alhier, voor rekening van het Gouvernement, van eenige kisten vogelnestjes.

B E R A O P V A N G O E N O N G S A H A R I E.

Bij L. Blok op Goenongsaharie, zijn per het schip de SCHELDE, kapitein Neurinburg, aangebragt de volgende goederen, als: effen en gebloemde tule, satijnen en krippen, bobinetten, moree linten, barèc indianie, piqué en fraaie chitzten, geborduurde dameskleeden, fraaie shawls, kanten en neteldoeksche kragen en pellerines, brusselsche kanten, blondes, zijden damestoeven, bloemen, guirlandes, kastore handschoenen, pomade savon diamende, eau de lavende, makesserolie, tand nagel scheer en haarborstels, flanel, grasiinnen, cambricks à 2 ellen breed, wagenpassement naar de laatste smaak, hoeden en petten, verlakte lederen kleppen, fraaie bijouterien, pendules, spiegels en schilderijen, fraaie tafelserviezen voor 24 personen, bendje jassen, rokken en fijne lakens, manilla en hollandsche cigaren, keukenzuren, anchovis, lengvisch, kibbeling, okkernoten, brabands en prinsessche bier, differente fijne en andere wijnen, en sterke dranken, kurken, schoenen en laarsen, en schrijfbuhoefsten, kolonels- kapiteins- en luitenantsepauletten, en dragons volgens het nieuw model, fraaie jagt-waren, pistolen en sabels.

—Versche boter te koop à f 1½ het pond, bij F. Rynard, Klein Roeca-malakka.

—Te koop op voordeelige voorwaarden, het florissante grasland Piessing; te bevragen bij den eigenaar.

—Versche boter van Bacassie, à f 2 het pond, te koop bij L. Heukevlugt, op Molenvliet.

—Een nieuwe koets Engelsch maaksel, en een nieuw reis-faeton van vicren, te koop bij L. Heukevlugt, op Molenvliet.

G E B O O R T E.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene dochter, O. J. Landouw, echtgenoot van D. GOLDBACH. Soerabaja, den 20sten july 1829.

S T E R F G E V A L.

Op dinsdag den 7den dezer, omstreeks 10 ure in den avond, is op deszelfs reize naar het leger, kort na zijne aankomst in de residentie Tjanjor, overleden, mijn dierbare echtgenoot, de Hoogedelegeestr. heer Benjamin Bischoff, in den ouderdom van nagenoeg 42 jaren, in leven Generaal Majoor en benoemd Kommandant over het geheele leger van Nederlandsch Indie, Ridder van de Militaire Willems Orde van de 5de klasse.

E. C. M. BISCHOFF, geb. van Heemskerck van Beest.

Batavia, 10 july 1829.

—Heden overleed alhier, in den ouderdom van 45 jaren, mijne geliefde echtgenoot, Francina Ries.

Salatiga, den 3den july 1829. D. MEIJER.

N A G E L A T E N B O E D E L S.

Alle welke iets te vorderen hebben van, of verschul-

digd zijn aan den boedel van wijlen den heer Carl Herman Veit, in leven Hoofd-kommiss bij het Marine Departement alhier, gelieve daarvan, aan den ondergeteekden, opgave of betaling te doen binnen den tijd van weken, gerekend van heden.

Batavia,

8 july 1829.

M. VEIT,

testamentair executeur.

—De weeskamer te Batavia, verzocht elk en een iegelijk die iets te vorderen heeft van, dan wel verschuldigd is aan de boedels van wijlen Gerrit van Raaiten, in leven administrateur bij de commissie van natuurkundig onderzoek; Jan Setzes, kapitein van de brik LE HERO; Christiaan Hans Kerckhoff, ambtenaar op wachtgeld; G. F. Dumoulin, partikulier persoon; G. Louren bootsman; J. Wiliot, botteliersmaat van Z. M. schoor; CASTOR; T. Mershoff, kwartiermeester, en James Scholmatroos van Z. M. wachtschip ANNA POULONA; daaraan haar aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden, gerekend van heden.

Batavia,

den 10den july 1829.

De secretaris,

L. STEITZ.

—Alle degenen, welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel en nalatenschap van den overledenen heer F. J. de Nys, worden verzocht, daaraan aangifte en betaling te doen, aan de ondergeteekende testamentaire executeur en geassumeerden executeur, binnen eene maand, gerekend van heden af. Ongeacht de genen ten wier behoeven de overledene zich als boedelcrediteur hebben geïnterponeerd, worden verzocht, zijne aanspraken te voorzien binnen opgemelden tijd.

E. M. ROEIJONG.

weduwe DE NIJS, executrice.

J. D. MICHEL, geass. exect.

Batavia, den 3den july 1829.

—Die iets te vorderen heeft, dan wel verschuldigd is aan den boedel van wijlen den 2den luitenant der 18de afdeling nationale infanterie, van Drijft, op den 10den july, in het hospitaal alhier overleden, worden verzocht, sta opgive of betaling te doen, binnen zes weken, na dato dezer, aan de kommissarissen

M. BOUSET. } 2de luitenant

J. ITZIG. } 9e afd. nat. inf.

Magelang, den 3den july 1829.

—Degenen, die iets te vorderen hebben, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen Joseph Abels, in leven zoutverkooper te Bezoekie, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, aan de ondergeteekende agenten der Soerabajasche weeskamer ter dezer stede, binnen den tijd van drie maanden, na dato dezer.

De agenten voornoemd:

Bezoekie,

den 10den july 1829.

C. G. HAGENSTEIN.

J. J. EMHARDT.

—Krachtens gepronunciëerd vonnis bij den raad van justitie te Samarang, d. d. 20 mei jl., worden de creditteuren in den insolventen boedel van wijlen Carel Freygle, dijk Bezele, opgeroepen, om de hun toegewezen gelden, onder cautie de restituendo te komen ontvangen, te secretarie der desolate boedeltkamer alhier, terwijl bij nalatigheid, hierin zal worden gehandeld, als bij art. 17 van het provisioneel reglement op de administratie der desolate boedels in Nederlandsch Indie, is voorgeschreven. Namens gedachte boedeltkamer.

Samarang,

2 july 1829.

De secretaris,

B. G. SARTORIUS.

P O S T - K A N T O O R.

B A T A V I A.

Wordt ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het postkantoor te Batavia pakketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein
Amsterdam,	Ned. schip De Vrouw Hendrika,	A. van der Abbele.
Antwerpen;	dito schip Auguste,	Flemming.
Idem,	dito brik Filicias,	Mulder.
Japan,	dito schip Helene,	Grim.
Idem,	dito schip Java,	van der Zweep.
Madras,	Eng. brik Edward en Eliza,	G. King.

Het pakket brieven voor Nederland, per het schip, CORNELIS HOUTMAN, kapitein G. de Jong, zal op zaterdag den 11den dezer, uiterlijk te twaalf ure, worden gesloten.

Batavia,

den 10den july 1829.

De postmeester,

P. A. BIK.

V E R S C H I L L E N D E B E K E N D M A K I N G E N.

G. Hager is voornemens in de maand augustus teg Batavia te verkoopen, een zeer fraaie verzameling van boeken, waarvan de catalogus tijdig zal verzonden worden, om ook de beminnaren van fraaie letteren, op Java, in staat te stellen hunne commissien te kunnen opgeven.

Te BATAVIA, TER LANDS DRUKKERIJ.